

Uvod v štiri temeljne mednarodne dokumente o zadružništvu

Svetovno zadružno gibanje je v zadnjih desetletjih v globalni skupnosti več kot treh milijonov zadrug na svetu izvedlo nekaj sistematično vodenih večletnih razprav, skozi katere so dosegli strinjane o temeljnih značilnostih zadrug, vrstah zadrug ter o njihovem pomenu za družbo in razvoj. Kot posledica teh procesov je nastalo več mednarodnih zadružnih dokumentov, ki so danes temelji razumevanja in razvoja zadrug ter središče identitete zadružništva. V tem sklopu ČKZ vam predstavljamo slovenske prevode štirih od teh temeljnih mednarodnih zadružnih dokumentov. Prvi, ključni zadružni dokument je Izjava o zadružni identiteti (*Statement on the Co-operative Identity*), ki jo je leta 1995 objavila Mednarodna zadružna zveza. Edini prevod tega dokumenta je sicer na svoji spletni strani že pred leti objavila Zadružna zveza Slovenije, mi pa ga zdaj predstavljamo v »osveženi« in z drugimi mednarodnimi dokumenti terminološko usklajeni obliki. Drugi, Priporočilo Mednarodne organizacije dela 193 – spodbujanje zadrug (*Recommendation 193 of the ILO on the Promotion of Cooperatives*), je pomemben predvsem zato, ker gre za dokument, ki so ga potrdile vlade držav članic Mednarodne organizacije dela, kar pomeni, da na podlagi tega priporočila tudi Vlada Republike Slovenije potrjuje definicijo, vrednote in načela zadružništva ter njihov pomen za družbo in razvoj, kakor tudi usmeritve za spodbujanje zadružništva. Tretji in četrti dokument, Svetovna deklaracija o delavskih zadrugah (*World*

Declaration on Worker Cooperatives) in Svetovni standardi socialnih zadrug (*World Social Cooperative Standards*), pa sta za nas pomembna predvsem zato, ker se trenutno prav na področjih, ki jih usmerjata ta dva dokumenta, v Sloveniji najbolj intenzivno razvijajo nove zadruge.

Prevodi teh štirih temeljnih zadružnih dokumentov so nastali kot prostovoljski projekt sodelovanja Jezikovne zadruge Soglasnik in Združenja Center alternativne in avtonomne produkcije – CAAP. Ta majhen prevajalski projekt je po eni strani priskrbel prevode temeljnih dokumentov, ki naj postanejo »učbeniki« vsake zadružne šole, po drugi strani pa naj bodo tudi projekt raziskovanja sodobne zadružne terminologije, ki v celotnem obsegu še ni uvedena v slovenski strokovni zadružni jezik ali v splošno rabo zadružnic in zadružnikov ter drugih akterjev na področju zadružništva pri nas. Pri tem velja poudariti, da smo pri prevajanju angleške besede »social« sicer sprejeli kompromis v skladu s pretežno rabo v Sloveniji ter jo prevajali kot »socialno«, pri čemer apeliramo na bralca za razumevanje njene pomenske dimenzije tudi ali predvsem kot »družbenega« in »skupnostnega«.